

Muzej grada Pazina
Trg Istarskog razvoda 1
52000 PAZIN

Tel. 052/616 866, 052/625 040

E-mail: info@muzej-pazin.hr; maja.zidaric@muzej-pazin.hr

Web: www.muzej-pazin.hr

Pazin, 21. ožujka 2022.

IZVJEŠTAJ O RADU MUZEJA GRADA PAZINA ZA 2021. GODINU

1. SKUPLJANJE GRAĐE

1.1. Kupnja

Tijekom 2021. godine fundus Muzeja otkupom je povećan je za 6 predmeta.

ODJEL		ZBIRKA	BROJ OTKUPLJENIH PREDMETA
1.	<i>Kulturno-povijesni odjel</i>	<i>Zbirka fotografija i fotografskog pribora</i>	1
		<i>Tehnička zbirka</i>	1
		<i>Zbirka svakodnevnog života</i>	1
UKUPNO Kulturno-povijesni odjel			3
2.	<i>Povijesni odjel</i>	<i>Zbirka dokumenata, karata, rukopisa i tiskovina</i>	2
		<i>Zbirka zastava, pečatnjaka i grbova</i>	1
UKUPNO Povijesni odjel:			3
SVEUKUPNO:			6

1.3. Darovanje

Tijekom 2021. godine fundus Muzeja darovima je povećan za 1.416 predmeta.

ODJEL		ZBIRKA	BROJ DAROVANIH PREDMETA
1.	<i>Kulturno-povijesni odjel</i>	<i>Zbirka tekstilnih predmeta, modnog pribora i nakita</i>	11
		<i>Zbirka fotografija i fotografskog pribora</i>	879
		<i>Zbirka skulptura, slika i grafika</i>	2
		<i>Zbirka svakodnevnog života</i>	11
		<i>Zbirka varia</i>	8
		<i>Tehnička zbirka</i>	5
		<i>Sakralna zbirka</i>	1
		<i>Zbirka razglednica i čestitki</i>	2
UKUPNO Kulturno-povijesni odjel			919
2.	<i>Povijesni odjel</i>	<i>Filatelističko-poštanska zbirka</i>	5
		<i>Numizmatička zbirka</i>	23
		<i>Zbirka dokumenata, karata, rukopisa i tiskovina</i>	191
		<i>Zbirka medalja, plaketa, odlikovanja i značaka</i>	248
		<i>Zbirka oružja i vojne opreme</i>	18
		<i>Zbirka zastava, pečatnjaka i grbova</i>	12
UKUPNO Povijesni odjel:			497
SVEUKUPNO:			1.416

2. ZAŠTITA

2.1. Preventivna zaštita

Provođenje preventivne zaštite muzejske građe, muzejske dokumentacije te muzejskih lokaliteta i nalazišta iz djelokruga rada MGP još je jedna od temeljnih muzejskih djelatnosti.¹ U skladu s navedenim, stručni djelatnici MGP (u prvom redu muzejska tehničarka kao voditeljica poslova) tijekom 2021. godine kontinuirano su provodili mjere preventivne zaštite predmeta (čišćenje, otprašivanje, pravilna pohrana i sl.) iz fundusa i novo pribavljenih predmeta, provjeravali i pratili (s ciljem održavanja optimalnih uvjeta pohrane i čuvanja građe) stanje vlage u čuvaonicama i izložbenim prostorima u Kaštelu, dislociranom postavu *Biskup dr. Juraj Dobrila – život i djelo* u Velom Ježenju te čuvaonskom prostoru u DC „Veli Jože“.

Broj preventivno obrađenih muzejskih predmeta

	BROJ PREDMETA
IZLOŽBENA I EDUKATIVNA DJELATNOST	23
STALNI MUZEJSKI POSTAV	104
INVENTARIZACIJA ILI REINVENTARIZACIJA	1.125
UKUPNO:	1.252

2.3. Konzervacija /2.4. Restauracija

Tijekom 2021. godine, nakon detaljnijeg uvida stručnih djelatnika Muzeja te utvrđivanja potrebe za konzervatorsko-restauratorskim zahvatima zbog lošeg stanja prouzrokovanog vanjskim utjecajima i rukovanja od strane prijašnjih imatelja ili stvaratelja, u Hrvatski državni arhiv (HDA), Odjel za zaštitu arhivskog gradiva, restauraciju i konzervaciju, predana su sveukupno 42 muzejska predmeta, i to: 22 predmeta iz *Zbirke fotografija i fotografskog pribora* i 20 predmeta iz *Zbirke razglednica i čestitki*. Riječ je o fotografijama i razglednicama koje datiraju od druge polovice 19. stoljeća pa do sredine 20. stoljeća. Po svom sadržaju, među navedenima, ističu se fotografije nastale u pazinskim fotografskim studijima na prijelazu 19. u 20. stoljeće, raritetni motivi na fotografijama, zatim sadržaj **pisma** u razglednicama koje su putovale u ili iz područja središnje Istre.

Na njima su primijenjeni različiti konzervatorsko-restauratorski zahvati, počevši od mikroskopske analize, suhog čišćenja i neutralizacije, odvajanja slike od podloge, pa do rekonstrukcije nedostajućih dijelova.

Restauracijom predmeta nastoji se stručnim muzejskim pristupom građi sačuvati iste od daljnjeg propadanja i produžiti njihov vijek trajanja. Samim time omogućava se sadašnjim korisnicima i posjetiteljima Muzeja, kao i budućim generacijama, uvid i korištenje građe, što jest i svrha muzejske djelatnosti. Osim za uvid i za izlaganja na izložbama, građa služi i kao jedan od primarnih arhivskih izvora za sve istraživače iz različitih grana humanističkih i društvenih znanosti čime je njen značaj još veći. MGP svake godine nastoji provoditi mjere konzervacije i restauracije određenog broja predmeta iz fundusa, a sam obim broja restauriranih i konzerviranih predmeta ovisi o financijskim sredstvima namijenjenim istome, odnosno, rezultatima natječaja na koje MGP aplicira te prilivu vlastitih sredstava. Program restauracije iz 2021. godine sufinanciran je sredstvima Ministarstva kulture i medija RH s 5.000,00 kn, sredstvima Osnivača te vlastitim sredstvima.

¹ *Pravilnik o stručnim i tehničkim standardima za određivanje vrste muzeja, za njihov rad, te za smještaj muzejske građe i muzejske dokumentacije*, NN 30/2006, čl. 27.

2.4. Ostalo

2.4.1. Nabava arhivske i zaštitne muzejske opreme

Sukladno zakonskim odredbama, Muzeji su dužni adekvatno pohranjivati i trajno štititi muzejsku građu mjerama adekvatne pohrane, preventivne zaštite, konzervacije i restauracije. Za potrebe zaštite muzejske građe u 2021. godini pribavljene su pergamenske vrećice za pohranu dokumenata i papirne građe (90 kom u dvije različite veličine) te beskiselinske album stranice za pohranu dokumenata, fotografija i razglednica (po 1 omot od dvije različite dimenzije).

3. DOKUMENTACIJA

3.1. Inventarna knjiga muzejskih predmeta

Tijekom 2021. godine u informacijskom sustavu M++ za računalnu obradu primarne muzejske dokumentacije inventarizirano je ukupno 615 zapisa muzejskih predmeta (kustosi Maja Zidarić Pilat, Klaudia Bartolić Sirotić i Ivan Smoljan).

ODJEL	ZBIRKA	BROJ INV. PREDMETA
	<i>Sakralna zbirka</i>	5
	<i>Tehnička zbirka</i>	173
	<i>Zbirka fotografija i fotografskog pribora</i>	5
	<i>Zbirka razglednica i čestitki</i>	4
	<i>Zbirka svakodnevnog života</i>	8
	<i>Zbirka tekstilnih predmeta, modnog pribora i nakita</i>	14
	<i>Zbirka varia</i>	13
UKUPNO Kulturno-povijesni odjel		222
2.	Povijesni odjel	
	<i>Arheološka zbirka</i>	4
	<i>Filatelističko-poštanska zbirka</i>	29
	<i>Zbirka dokumenata, karata, rukopisa i tiskovina</i>	202
	<i>Zbirka medalja, plaketa, odlikovanja i značaka</i>	143
	<i>Zbirka kamenih spomenika</i>	1
	<i>Numizmatička zbirka</i>	13
	<i>Zbirka oružja i vojne opreme</i>	1
UKUPNO Povijesni odjel:		393
3.	Galerijski odjel	
	Likovna zbirka	0
SVEUKUPNO:		615

3.1.1. *Knjiga ulaska muzejskih predmeta* sadrži podatke o predmetima koji su privremeno ušli u Muzej radi posudbe (za realizaciju izložbi), ponude za otkup ili dar za fundus Muzeja.² Tijekom 2021. u *Knjigu ulaska* Muzeja upisano je 1.538 predmeta.

3.1.2. *Knjiga izlaska muzejskih predmeta* sadrži podatke o predmetima u posjedu Muzeja koje Muzej privremeno predaje drugoj fizičkoj ili pravnoj osobi radi posudbe, izlaganja, ekspertize itd.³ Tijekom 2021. godine u *Knjizi izlaska* upisano je 6 zapisa sa ukupno 65 predmeta. Od toga se kod 5 zapisa radi o

² Isto, čl. 15.

³ Isto, čl. 17.

ustupanju reprodukcija vanjskim korisnicima za potrebe istraživanja i objavljivanja, a 1 zapis odnosi se na 42 predmeta predanih Hrvatskom državnom arhivu u Zagrebu na restauraciju.

3.3. Fototeka

Fond *Fototeka* sadrži fotografije (u digitalnom i analognom obliku) vezane za muzejsku građu, programsku i drugu djelatnost Muzeja i ostale tematske cjeline. Tijekom 2021. godine u fond *Fototeke* upisano je ukupno 812 zapisa.

3.6. Hemeroteka

Tijekom 2021. godine, u fond *Hemeroteke* upisano je ukupno 27 jedinica.

3.9. Ostalo

3.9.1. Fond Izložbe

Tijekom 2021. godine u fond *Izložbe* upisana su 4 izložbena projekta.

3.9.2. Fond Posebna događanja

Tijekom 2021. godine u fond *Posebna događanja* upisane su ukupno 4 jedinice.

3.9.3. Fond Pedagoška djelatnost

Tijekom 2021. godine u fond *Pedagoška djelatnost* upisano je 33 zapisa.

3.9.4. Fond Izdavačka djelatnost

Tijekom 2021. godine u fond je upisano ukupno 8 zapisa.

3.9.5. Fond Marketing i odnosi s javnošću

Tijekom 2021. godine u fond je upisano ukupno 18 zapisa.

4. KNJIŽNICA

4.1. Nabava (razmjena, dar, kupnja, muzejska izdanja)

Primjerci knjižnog fonda obrađivali su se u integriranom muzejskom programu za obradu knjižne građe K++. Tijekom 2021. godine knjižni fond MGP povećan je sa ukupno 144 bibliotečne jedinice, i to: darovanjem i razmjenom između (muzejskih) ustanova – 143 jedinice, vlastita izdanja – 1 jedinica. Tijekom 2021. godine uspješno je pokrenuta suradnja međusobne razmjene sa novim ustanovama (Državni arhiv u Pazinu, Arheološki muzej u Puli, Povijesni i pomorski muzej Istre) što je i rezultiralo većim brojem pridošlih bibliografskih jedinica u MGP kroz godinu.

4.2. Stručna obrada knjižničkog fonda

Muzejska knjižnica odabire, prikuplja, stručno obrađuje i čuva knjižnu građu koja se tematikom odnosi na područje djelovanja MGP, pojedince, grupe, događaje na bilo koji način povezane s gradom Pazinom, Pazinštinom i Muzejom grada Pazina. Građa je sadržajno vezana uz povijesne, arheološke, kulturne, umjetničke, etnografske i druge teme Pazinštine. Čine ju monografske publikacije, kolekcije stručne periodike, časopisa te priručnika, monografska i druga izdanja istarskih muzeja, ali i hrvatskih, europskih i svjetskih muzeja, katalozi tematskih i likovnih izložbi itd.

4.4. Služba i usluge za korisnike

Knjižnica Muzeja je knjižnica zatvorenog tipa, dostupna stručnim djelatnicima i znanstvenicima, ali i ostaloj zainteresiranoj javnosti po potrebi i uz najavu.

5. STALNI POSTAV

Realizacija stalnog postava kruna je djelatnosti stručnih djelatnika muzejske ustanove, a istovremeno i iznimno značajan projekt kojim se muzejska djelatnost institucionalizira, potvrđuje i stručno vrednuje. Trenutni stalni postav Muzeja grada Pazina u pazinskom Kaštelu čine četiri prostorno i tematski nepovezane stalne muzejske izložbe koje obrađuju teme relevantne djelovanju MGP: *Zvona s istarskih crkava*, *Pazinština od prapovijesti do ranog srednjeg vijeka*, *Juraj Dobrila: život i djelo* i *Pazinski kaštel i bune kmetova u 15. i 16. stoljeću*. U rodnoj kući Jurja Dobrile u Velom Ježenju smješten je dislocirani stalni postav naziva *Biskup dr. Juraj Dobrila: život i djelo*.

MGP ne raspolaže cjelovitim i konkretnim prostorom za realizaciju stalnog postava koji je temelj izrade muzeološke i prostorne koncepcije stalnog postava. U prethodnim programskim i financijskim razdobljima izrađeni su *Idejni prijedlog muzeološke i prostorne koncepcije Muzeja grada Pazina* i *Izmjene i dopune idejnog prijedloga muzeološke i prostorne koncepcije Muzeja grada Pazina*⁴ koji stručnim djelatnicima služe kao orijentir u obradi relevantnih tema u kontekstu izložbene, pedagoške, edukativne i druge djelatnosti MGP. Obradom tema relevantnih prostoru i vremenu djelovanja MGP (realizacijom tematskih izložbi i pedagoškom djelatnosti) stječu se nova saznanja o temama i prikupljaju relevantni materijali za budući stalni postav. Paralelno s time i kao jedna od temeljnih muzejskih djelatnosti ističe se i akvizicija građe otkupom, ali sve češće i darom, što možemo povezati s pozitivnim kretanjima prema prepoznavanju MGP od strane zainteresirane javnosti koja, doniranjem ili prodajom građe, želi sudjelovati u muzejskom životu i djelovanju ustanove u našem gradu. Istovremeno, rastući fundus u kontekstu stalnog postava znači i teret zbog nedostatka prostornih odrednica za realizaciju istog. Uređenjem čuvaonskog prostora u DC „Veli Jože“ i preseljenjem građe iz čuvaonskih prostora Kaštela u novouređene prostore određena kvadratura prostora koje MGP koristi u Kaštelu postala je dostupna za realizaciju programa, prvenstveno povremenih izložbi i edukativne djelatnosti. Međutim, navedeno nije dostatno za promišljanje o stalnom postavu niti izrade muzeološke koncepcije koja se prvenstveno temelji na prostornim odrednicama.

Obzirom na vrijednost građe u fundusu, važnost MGP kao kulturne ustanove ne samo u Gradu Pazinu, već i u kontekstu muzeologije istarskog poluotoka te obzirom na povijest MGP koji u istom prostoru djeluje od 1956. godine, smatramo kako je od iznimne važnosti odrediti prostorne odrednice za realizaciju stalnog postava da bi stručni djelatnici mogli pristupiti prvenstveno izradi muzeološke koncepcije, a potom i razradi tematskih cjelina kako bi vrijedna, jedinstvena i za povijest našeg prostora važna građa naše ustanove bila objedinjena u krunu muzejske djelatnosti – cjeloviti, kompletni i stručno realizirani stalni postav MGP.

6. STRUČNI RAD

6.1. Stručna i znanstvena obrada muzejske građe

Stručna i znanstvena obrada građe vrši se proučavanjem stručne literature, fotografija i ostalih medija vezanih uz područje djelovanja Muzeja, muzejske zbirke i građu općenito. Tijekom 2021. godine stručni djelatnici Muzeja izvršili su stručnu i znanstvenu obradu građe:

- za odabir i posudbu građe tražiteljima – 21 predmet,

⁴ *Idejni prijedlog muzeološke i prostorne koncepcije Muzeja Grada Pazina*, Marija Ivetić, Vladimira Pavić, Pazin – Zagreb, 1999.; *Izmjene i dopune idejnog prijedloga muzeološke i prostorne koncepcije Muzeja Grada Pazina*, Marija Ivetić, Vladimira Pavić, Pazin – Zagreb, 2007.

- za potrebe realizacije programa, projekata, izložbi – 132 predmeta,
- za potrebe konzerviranja-restauriranja – 42 predmeta,
- za potrebe inventarizacije i reinventarizacije – 615 predmeta,
- otkupljene građe i darove za fundus Muzeja – 1.422 predmeta.

6.2. Identifikacija i determinacija predmeta

Uz pomoć dostupne stručne literature (muzejskih kataloga, općih i specijaliziranih enciklopedija, stručnih članaka i sl.) i drugih medija identificirano je i determinirano ukupno 412 predmeta.

6.3. Revizija građe

Sukladno zakonskim odredbama, kao i činjenici da je prethodna revizija muzejske građe u MGP izvršena tijekom 2016. i 2017. godine, Odlukom od 30. ožujka 2020. (KLASA: 612-05/20-01/67 URBROJ: 2163/01-13-20-1) stručni djelatnici Muzeja (Ivan Smoljan, Adriana Putinja i Maja Zidarić Pilat) započeli su reviziju građe po Zbirkama koja je nastavljena i tijekom 2021. godine s radom u periodima u kojima su to redovna djelatnost i angažman na programskoj djelatnosti dozvoljavali te je do kraja 2021. godine izvršena revizija na 15 muzejskih zbirki. Sukladno traženju Komisije za reviziju muzejske građe i dokumentacije MGP te na temelju dostavljenog Privremenog izvještaja o reviziji muzejske građe i dokumentacije MGP, donesena je Odluka o produženju roka provedbe revizije muzejske građe i dokumentacije MGP (KLASA: 612-05/21-01/163 URBROJ: 2163/01-13-21-2) do 31. prosinca 2022. godine. Međutim, do izrade ovog Izvještaja, u veljači 2022. godine, Revizija muzejske građe uspješno je završena te je izrađen Zapisnik koji je dostavljen MDC-u i Osnivaču.

6.5. Posudbe i davanje na uvid

Tijekom 2021. zaprimljeno je 10 zahtjeva za posudbu ili davanje na uvid muzejske građe i/ili dokumentacije MGP te ustupanje reprodukcija, od čega su se 4 zahtjeva odnosila na upite o uvidu u građu, a kod preostalih 6 zahtjeva ustupljene su reprodukcije muzejskih predmeta određenih zbirki (sveukupno 76 reprodukcija).

6.7. Publicistička djelatnost stručnih djelatnika

Klaudia Bartolić Sirotić

- deplijan izložbe *Spomen dom sjedinjenja i slobode u Pazinu – 40 godina od izgradnje* (rujan 2021.), koautorica teksta deplijana

Ivan Smoljan

- autor teksta deplijana izložbe *DOBRODOŠLI! – 75 godina od boravka Međusavezničke komisije za razgraničenje u Istri* (svibanj 2021.)
- koautor monografije *Vittorio Depiera – (ne)poznati odvjetnik i fotograf amater*, Nakladnik *Zavičajna zbirka Enriko Depiera* (srpanj, 2021.)
- koautor teksta deplijana izložbe *Spomen dom sjedinjenja i slobode u Pazinu – 40 godina od izgradnje* (rujan 2021.)
- autor tekstova kataloga izložbe *DOBRODOŠLI! - 75 godina od boravka Međusavezničke komisije za razgraničenje u Istri* (studeni 2021.)
- autor predgovora kataloga izložbe *Rekompozicija – Pazin na dlanu*, autorice Aleksandre Rotar

Maja Zidarić Pilat

- prijevod teksta deplijana izložbe *DOBRODOŠLI! – 75 godina od boravka Međusavezničke komisije za razgraničenje u Istri* (svibanj 2021.) na engleski jezik,
- prijevod sažetka monografije *Vittorio Depiera – (ne)poznati odvjetnik i fotograf amater*, Nakladnik *Zavičajna zbirka Enriko Depiera* (srpanj, 2021.) na engleski jezik,

6.8. Stručno usavršavanje

Ivan Smoljan, Klaudia Bartolić Sirotić

- ožujak, 2021., *virtualna* radionica o primjeni Pravilnika za opis i pristup građi u knjižnicama, arhivima i muzejima, organizacija MDC
- travanj, 2021., *online* radionica *Dokumentiranje skupina predmeta koji čine cjelinu*, organizacija MDC i Link2 d.o.o.
- travanj, 2021., *online* predavanje *Korištenje društvenih mreža u muzejima*, organizacija MDC
- svibanj 2021., *online* konferencija *Muzejske čuvaonice – od brige o Zbirkama do politike sabiranja*, organizacija MDC i Etnografski muzej Zagreb
- studeni, 2021., *online* radionica *Kako postati vidljiv(iji)* – promidžba i marketing muzejskih publikacija, organizacija MDC
- prosinac, 2021., *online* radionica *Dokumentacijska obrada muzejskih predmeta* (početna razina), organizacija MDC, Filozofski fakultet u Zagrebu i Link2 d.o.o.

6.10. Urednički poslovi, recenzije knjiga i članaka

Maja Zidarić Pilat

- recenzija monografije *Vittorio Depiera – (ne)poznati odvjetnik i fotograf amater*, Nakladnik *Zavičajna zbirka Enriko Depiera* (srpanj, 2021.).

6.11. Djelovanje u strukovnim društvima

MGP ustanova je voditelj Društva muzealaca i galerista Istre.

Adriana Putinja i Ivan Smoljan članovi su Društva muzealaca i galerista Istre. Maja Zidarić Pilat predsjednica je Društva muzealaca i galerista Istre.

Ivan Smoljan član je Istarskog povijesnog društva / Società storica Istriana i Katedre Čakavskog sabora za povijest Istre Pazin.

6.12. Informatički poslovi muzeja (kreiranje i održavanje web stranica, on-line baza podataka, digitalizacija građe i sl.)

Maja Zidarić Pilat i Adriana Putinja odgovorne su za ažuriranje podataka na web stranici Muzeja (www.muzej-pazin.hr).

Ivan Smoljan odgovoran je za ažuriranje podataka i rad na Facebook stranici Muzeja (www.facebook.com/MuzejGradaPazina).

6.13. Ostalo

6.13.1. Stručni (arheološki) nadzor

Klaudia Bartolić Sirotić (kustosica arheologinja) obavila je stručni arheološki nadzor na dva lokaliteta:

30. studenog 2021. – radovi kod kapelice na groblju u Pazu,

6. – 8. prosinca 2021. – radovi kod zvonika crkve u Grožnjanu.

6.13.2. Dokumentacija

Sukladno odredbama *Zakona o fiskalnoj odgovornosti* izrađena je *Izjava o fiskalnoj odgovornosti za 2020. godinu*.

Sukladno ostalim zakonskim i drugim pravnim osnovama izrađivani su drugi dopisi, pravilnici, procedure i odluke.

6.13.3. Stručno vijeće Muzeja grada Pazina

U 2021. godini održane su ukupno 4 sjednice Stručnog vijeća Muzeja grada Pazina na kojima se raspravljalo o tekućoj problematici i aktivnostima Muzeja.

9. IZLOŽBENA DJELATNOST

DOBRODOŠLI! – 75 godina od boravka Međusavezničke komisije za razgraničenje u Istri

Mjesto održavanja i prostor: 18. svibnja 2021. – lipanj 2022.; prostor MGP, pazinski Kaštel, prvi kat

Autor stručne koncepcije: Ivan Smoljan; **Stručni suradnik:** Eric Ušić, kulturolog

Grafički dizajn i digitalna priprema: *Intuo / Pazin*

Multimedija: Klaudia Bartolić Sirotić

Tehnička realizacija: Klaudia Bartolić Sirotić, Nikola Benazić, Dragan Dimovski, Vesna Kalac, Adriana Putinja, Ivan Smoljan.

Opseg (broj eksponata): 47

Vrsta: izložba iz fundusa, tematska

Izložba *DOBRODOŠLI! – 75 godina od boravka Međusavezničke komisije za razgraničenje u Istri* otvorena je na Međunarodni dan muzeja, 18. svibnja. Njome se, kao što podnaslov sugerira, obilježava 75-ta godišnjica od posjeta i boravka Međusavezničke komisije za pitanja granice između Italije i Jugoslavije u Istri. Jedan od motiva odabira ove teme jest činjenica da je ona do sada u hrvatskoj historiografiji veoma slabo zastupljena i obrađena.

Naime, završetkom Drugog svjetskog rata 1945. godine nije definirana granica između dviju zemalja, već je sporni teritorij podijeljen na Zonu A i Zonu B. Osnovana je Komisija koja je u ožujku 1946. godine obilazila teren i prikupljala podatke o etničkoj, ekonomskoj, gospodarskoj i društvenoj strukturi stanovništva sa zadatkom pripreme prijedloga buduće granice.

Jedan od glavnih ciljeva izložbe je približiti široj publici, a posebno mlađim generacijama, događaje i procese koji su se u Istri odvijali po završetku Drugog svjetskog rata. Isprepliću se tada na ovom malom prostoru interesi velikih sila, sukobljenih strana, ali i strepnje i težnje *običnih ljudi*, dijelom manipuliranih *odozgo*, no s nikad većim odazivom i željom za oslobođenjem od fašizma. Izložba se prostire na tri izložbena prostora na prvom katu pazinskog Kaštela. Prva dva prostora prate kronološki slijed događaja, a središnji dio izložbe posvećen je masovnim pripremama (projugoslavenske strane) za doček Komisije te je (multimedijски) rekonstruiran put kojim se Komisija kretala po Istri. Kroz memoare sudionika i tekstove tadašnjih medija dolazimo do rješavanja pitanja granice, ali i reperkusija koje je to sa sobom donijelo, ponajviše u obliku egzodusa većeg dijela talijanskog stanovništva iz Istre. Treći je prostor posvećen jednom segmentu ove teme, a to je masovno ispisivanje zidnih parola uoči dolaska Komisije kojima se na neki način obilježavao teritorij i slala poruka Komisiji. Na izložbi su prikazana i svjedočanstva sudionika ovih događaja, fotografije koje su snimljene za posjeta Komisije u ožujku 1946., interaktivna karta koja pokazuje put kretanja Komisije po terenu i na koncu – vrijedni predmeti iz ovog razdoblja iz fundusa MGP i Povijesnog i pomorskog muzeja Istre. Osim s navedenim muzejom, izložbom je ostvarena suradnja s Muzejom novejšeg zgodovine Slovenije iz Ljubljane u smislu posudbe građe, a interes za katalog izložbe pokazao je Muzej Jugoslavije iz Beograda. Izložba i izrada kataloga sufinancirani su sredstvima Ministarstva kulture i medija RH i Istarske županije. Katalog je preveden na engleski jezik.

Rekompozicija – Pazin na dlanu

Vrijeme održavanja i prostor: 2. lipnja – 31. srpanj 2021.; prostor MGP, pazinski Kaštel, ulazna veža

Autor stručne koncepcije: doc. art. dr. phil. Aleksandra Rotar

Multimedija: Klaudia Bartolić Sirotić

Tehnička realizacija: Klaudia Bartolić Sirotić, Vesna Kalac, Adriana Putinja, Aleksandra Rotar, Ivan Smoljan

Opseg (broj eksponata): 45

Vrsta: gostujuća izložba, likovna, informativna

Izložba likovnih radova *Rekompozicija – Pazin na dlanu* nastala je u sklopu projekta *Tiskarstvo u Pazinu od 1900. godine do danas* nositelja Sveučilišta Jurja Dobrile u Puli, Fakulteta za odgojne i obrazovne znanosti, pod vodstvom doc. art. dr. phil. Aleksandre Rotar. Likovne radove izradili su polaznici skupine

Zujalice Dječjeg vrtića *Olga Ban* iz Pazina te studenti Učiteljskog studija i Predškolskog odgoja pulskog Sveučilišta. Radovi predškolskog uzrasta izloženi su u prostoru, dok su se likovni radovi studenata projicirali na zidu uz pratnju ambijentalne glazbe. Izložba je otvorena na Dan grada Pazina 2. lipnja 2021. u 11 sati u dvorištu pazinskog Kaštela i ostala je otvorena do 31. srpnja 2021. Gostovanjem ove izložbe u pazinskom Kaštelu nastavljena je suradnja sa autoricom koja traje već više desetljeća te je najavljen i nastavak projekta u idućim godinama.

Spomen dom sjedinjenja i slobode u Pazinu – 40 godina od izgradnje

Vrijeme održavanja i prostor: 13. rujna – 15. studeni 2021.; Spomen dom sjedinjenja i slobode u Pazinu
Autori stručne koncepcije: Klaudia Bartolić Sirotić, Ivan Smoljan
Grafički dizajn i digitalna priprema: *Intuo* / Pazin
Multimedija: Klaudia Bartolić Sirotić
Tehnička realizacija: Bruno Antolović, Klaudia Bartolić Sirotić, Vesna Kalac, Adriana Putinja, Ivan Smoljan

Opseg (broj eksponata): 23

Vrsta: tematska, izložba iz fundusa, informativna

Povijesne *Rujanske odluke* iz 1943. godine i događaji koji su uslijedili neposredno nakon njih kao i sveukupan doprinos kojeg su Istrani dali u NOB-u, glavni su motivi izgradnje te svečanog otvaranja *Spomen doma sjedinjenja i slobode* u Pazinu 26. rujna 1981. godine. Proslava 40. godišnjice izgradnje Spomen doma održana je 13. rujna 2021. godine, spojivši se sa obljetnicom *Rujanskih odluka*, upravo u Spomen domu. Informativna izložba *Spomen dom sjedinjenja i slobode u Pazinu – 40 godina od izgradnje* podsjeća nas na kratko, ali bogato razdoblje od pojave ideje pa do otvorenja Spomen doma. Izložene su uvećane originalne fotografije i dokumenti vezani uz planiranje, izgradnju i otvorenje Spomen doma te dvije originalne makete idejnih rješenja ovog zdanja koje se danas čuvaju u MGP. Muzejsku građu nadopunili su multimedijalni prikazi originalnih fotografija i drugih materijala iz navedenog vremenskog razdoblja. Spomen dom sjedinjenja i slobode u Pazinu je polivalentno zdanje koje kroz svoje 40-godišnje djelovanje uvijek iznova okuplja sve naraštaje kroz raznolike djelatnosti i kulturna stvaralaštva i time ispunjava svoj prvotni cilj i zadaću. Ovom obljetnicom prisjećamo se da su izgradnju Spomen doma poduprle državne, regionalne i lokalne vlasti, kao i lokalno stanovništvo izdvajanjem iz svojih primanja. Unatoč skromnom budžetu i nevelikom vremenskom razdoblju za pripremu izložbe, postavljena je respektabilna informativna izložba (popraćena deplijanom izložbe na hrvatskom jeziku) u holu Spomen doma s multimedijalnim elementima koja prati vremenski tok događaja vezanih uz planiranje, gradnju i otvaranje Spomen doma. Svečanom otvaranju izložbe, uz ostale uzvanike, prisustvovao je i predsjednik RH Zoran Milanović, kojeg je kustos izložbe Ivan Smoljan proveo po izložbi.

Božićni duh iz fundusa Muzeja

Vrijeme održavanja i prostor: 16. prosinca 2021. – 14. siječnja 2022.; plato ispred Spomen doma u Pazinu, klizalište na ledu

Autorica stručne koncepcije: Klaudia Bartolić Sirotić

Grafički dizajn i digitalna priprema: MGP, Grad Pazin

Tehnička realizacija: Klaudia Bartolić Sirotić, Vesna Kalac, Adriana Putinja

Opseg (broj eksponata): 42

Vrsta: tematska, izložba iz fundusa, informativna

Na poziv Grada Pazina na uključivanje u aktivnosti unutar programa *Veseli prosinac u Pazinu*, na klizalištu ispred Spomen doma postavljena je manja informativna izložba uvećanih fotografija predmeta iz muzejskog fundusa. Odabrani su predmeti koji tematiziraju Božić, sportove na snijegu i ledu, toplu odjeću i obuću, ukrase za bor i sl. Fotografije predmeta ispisane su na A3 formatu, plastificirane i postavljene po zaštitnoj ogradi klizališta čime se stvorio dodatni topli, zimski, božićni ugođaj na klizalištu. Autorica postava je kustosica Klaudia Bartolić Sirotić, a ukupno su postavljene 42 uvećane fotografije.

Održano je i malo, simbolično otvaranje izložbe u obliku igre na klizalištu povezane s postavom te su sudionici (dječjeg uzrasta) po završetku dobili simbolične nagrade, odnosno izdanja MGP. Ovom informativnom izložbom se MGP u skladu s mogućnostima simbolično priključio obilježavanju *Veselog prosinca u Pazinu*, muzejska građa približena je svim posjetiteljima klizališta te je na taj način MGP izašao u grad.

10. IZDAVAČKA DJELATNOST MUZEJA

10.1. Tiskovine

10.1.1. Plakati izložbi/događanja

Tijekom 2021. tiskani su plakati:

- *DOBRODOŠLI! – 75 godina od boravka Međusavezničke komisije za razgraničenje u Istri*,
- *Spomen dom sjedinjenja i slobode – 40 godina od izgradnje*.

10.1.2. Deplijani / letci izložbi i događanja

Tijekom 2021. izrađeni su sljedeći deplijani izložbi i događanja:

- *Noć muzeja 2021.*, baner (online),
- *DOBRODOŠLI! – 75 godina od boravka Međusavezničke komisije za razgraničenje u Istri*, deplijan izložbe, tekst na hrvatskom i engleskom jeziku, autor teksta: Ivan Smoljan, prijevod: Maja Zidarić Pilat,
- *Spomen dom sjedinjenja i slobode u Pazinu – 40 godina od izgradnje*, deplijan na hrvatskom jeziku: Klaudia Bartolić Sirotić i Ivan Smoljan,
- *Besplatni ulaz u MGP povodom Dana Grada Pazina*, letak (online),
- *Rekompozicija – Pazin na dlanu*, letak (online),
- *Put pod noge: od Spomen doma do Kaštela*, baner (online),
- *Božićni duh iz fundusa Muzeja*, letak (online).

10.1.3. Ostalo (bookmarkeri, čestitke, ...)

- Božićno-novogodišnja čestitka MGP 2021.,
- Uskršnja čestitka MGP 2021.,
- Informativni letci o Kaštelu i Muzeju na njemačkom jeziku (dotisak).

11. EDUKATIVNA DJELATNOST

11.1. Vodstva (vodstva za građanstvo, vodstva za škole, specijalna vodstva)

Tijekom 2021. godine održano je ukupno 20 stručnih vodstava za grupe posjetitelja u MGP. Najveći broj stručnih vodstava održan je za vrtičke skupine, učenike osnovnih i srednjih škola i studente (ukupno 14 grupa). Tri stručna vodstva održana su za grupe umirovljenika, a po jedno vodstvo za predstavnike Hrvatske gospodarske komore, sudionike stručnog skupa u Državnom arhivu u Pazinu te za štićenike Centra za socijalnu skrb Pazin. Stručna vodstva provodili su kustosi MGP.

Kao i prethodne godine, u mjesecima kada je pandemija onemogućila veći broj posjetitelja *uživo*, MGP je i u 2021. godini povećao *online* aktivnosti nizom edukativnih objava na službenom *Facebook* profilu te se na virtualni način pokušao približiti svojim posjetiteljima i ponuditi im nova saznanja i iskustva iz svijeta muzeja, lokalne povijesti i kulture.

11.2. Predavanja i okrugli stolovi

Od 30. rujna do 12. prosinca 2021. MGP je u suradnji sa Etnografskim muzejom istre (EMI) organizirao i proveo ciklus predavanja pod naslovom *Predavanja i razgovori u Kaštelu*. Intencija programa je približavanje tema kojima se kustosi bave javnosti, obogaćivanje programa i ponude muzeja posjetiteljima i povećanje interesa i broja posjeta muzejima u zimskim mjesecima. Od ukupno 10

predavanja koja su održali kustosi oba muzeja, kustosi MGP, Klaudia Bartolić Sirotić i Ivan Smoljan održali su predavanja na temu *Recentnija arheološka istraživanja na području Pazinštine* i *Diplomatska borba za Istru 1946. godine*. Predavanja su se održavala četvrtkom u 18,00 sati i bila su dobro posjećena te je između dva muzeja dogovoren nastavak prakse i u narednoj godini.

11.3. Radionice i igraonice

Tijekom 2021. godine MGP je provodio ljetne edukativne radionice za djecu predškolske i osnovnoškolske dobi. Riječ je o dvije edukativne radionice: *Postani pazinski vitez* i novoosmišljena radionica *Mala škola arheologije*.

Postani pazinski vitez je radionica koja se provodila i prošle godine u MGP, a sastoji se od uvodnog upoznavanja polaznika sa znakovljem, grbovljem, vojnom opremom i sličnom građom koju baštinimo u MGP nakon čega se polaznici okušaju u samostalnoj izradi vlastitog mača, grba i štita kako bi postali pravi pazinski vitezovi. Nakon izrade polaznici posjete dio stalnog postava MGP vezan uz tematiku (stalna muzejska izložba *Pazinski kaštel i bune kmetova u 15. i 16. stoljeću*) te se svim polaznicima dodjeljuje *Diploma o sudjelovanju*.

Mala škola arheologije nova je edukativna radionica u ponudi MGP autorice arheologinje Klauđije Bartolić Sirotić. U uvodnom dijelu polaznici se upoznaju s radom i pojmovima vezanima uz rad arheologa, nakon čega slijedi arheološko iskapanje na improviziranim arheološkim nalazištima prilagođenima uzrastu. Sve ono što mali arheolozi iskopaju počisti se, analizira i rekonstruira, nakon čega slijedi obilazak dijela muzejskog postava koji sadrži arheološke nalaze (stalna muzejska izložba *Pazinština od prapovijesti do ranog srednjeg vijeka*) uz kratko izlaganje voditeljice radionice. Na kraju polaznici izrađuju vlastitu posudu od gline po uzoru na one koje su prethodno iskopali. Po završetku radionice svi sudionici dobivaju *Diplome o sudjelovanju*, a svoju izrađenu posudu mogu zadržati.

Interes za radionice bio je iznimno velik te su ubrzo nakon poziva na sudjelovanje popunjeni svi termini i uspostavljeni dodatni termini. Osim pojedinačnih predbilježbi za radionice četvrtkom, jedan tjedan bio je rezerviran za vrtičke grupe pazinskog vrtića *Olga Ban*. Realizaciju radionica sufinancirala je Turistička zajednica središnje Istre, dok je cijena radionice iznosila simboličnih 10,00 kuna. Na edukativnim radionicama od početka srpnja do sredine rujna sudjelovala su ukupno 152 polaznika.

11.4. Ostala događanja

– *Noć muzeja 2021.*

Zbog nemogućnosti održavanja programa *uživo*, *Noć muzeja 2021. godine* održana je *virtualnim* putem, ovog puta u suradnji sa Državnim arhivom u Pazinu (DAPA). Naime, tijekom 2020. godine DAPA-u je iz fundusa MGP predano ukupno 13 predmeta iz *Zbirke dokumenata, karata, rukopisa i tiskovina* na restauraciju. Stručno osoblje DAPA izvršilo je konzervatorsko-restauratorske zahvate na građi i izrađen je završni izvještaj pa su na ovogodišnjoj *Noći muzeja* predstavljani restaurirani predmeti, zahvati koji su provedeni, opisan značaj restaurirane građe,... i to sve *online*, što je ujedno bila prilika da se publika upozna sa restauriranom građom iz fundusa MGP, ali i poslovima koje obavlja stručno osoblje DAPA.

– *Dan grada Pazina 2021.*

Kako je već navedeno u točki 7., na Dan grada Pazina u prizemlju Kaštela otvorena je gostujuća izložba *Rekompozicija – Pazin na dlanu*. Osim izložbe, svi posjetitelji su već tradicionalno imali besplatni ulaz, sva muzejska izdanja bila su na 50% popusta te je u dva termina (u 10,00 i 14,00 sati) organizirano besplatno stručno vodstvo za posjetitelje.

– *Put pod noge: od Spomen doma do Kaštela*

U suradnji MGP, GKP i TZSI organizirana je šetnja Pazinom uz stručno vodstvo Kaštelom naziva *Put pod noge: od Spomen doma do Kaštela*. Posjetitelje je Kaštelom i postavima vodila kustosica Klaudia Bartolić Sirotić.

– *Rujanske svečanosti*

Osim što je u obilježavanju 40 godina od izgradnje Spomen doma MGP sudjelovao gore navedenom izložbom, 13. rujna je u sklopu *Rujanskih svečanosti* na platou ispred Kaštela predstavljena knjiga *Živote damo, Istru ne damo* u čemu je kao jedan od autora tekstova sudjelovao i kustos MGP Ivan Smoljan.

– *Sajam pazinske knjige, Interliber, Sa(n)jam knjige u Puli*

Kako prošle godine zbog pandemije nije održan, Sajam pazinske knjige ove se godine ipak održao te je MGP, kao i prethodnih godina, sudjelovao prodajom svojih izdanja. Osim toga, MGP je prodajom i/ili izlaganjem izdanja sudjelovao i na *Interliberu* te *Sajmu knjige u Puli*.

12. ODNOSI S JAVNOŠĆU (PR)

12.1. Objave u tiskanim i elektroničkim medijima

Programska i druga djelatnost u 2021. godini popraćena je člancima u dnevnim tiskovinama (*Glas Istre, La voce del popolo*) te lokalnim i regionalnim *web* portalima (*Regional Express, Parentium, IstraTerraMagica, KulturlIstra* i drugi). Aktivnosti Muzeja redovno se objavljuju na *web* stranici Muzeja, *Facebook* stranici Muzeja te portalu Muzejskog dokumentacijskog centra.

12.2. Sudjelovanje u televizijskim i radijskim emisijama

Programska i druga djelatnost u 2021. godini popraćena je i u televizijskim priložima (*HRT, TV Nova, TV Koper*) te radijskim priložima (*Radio Istra, Radio Centar, Radio Maestral i Radio Rojc*).

13. MARKETINŠKA DJELATNOST

U svrhu promocije u turističkom sektoru MGP je:

- u suradnji MGP, Gradske knjižnice Pazin i Turističke zajednice Središnje Istre organizirana je šetnja Pazinom uz stručno vodstvo Kaštelom naziva *Put pod noge: od Spomen doma do Kaštela*.
- posjetitelje je Kaštelom i postavima vodila kustosica Klaudia Bartolić Sirotić.

14. UKUPAN BROJ POSJETITELJA

Ukupan broj posjetitelja Muzeja grada Pazina u 2021. godini iznosi 9.975 posjetitelja. Besplatan ulaz od ukupnog broja posjetitelja ostvarilo je 744 posjetitelja (11 povodom Noći muzeja, 70 povodom otvorenja izložbi, Dana grada Pazina i Međunarodnog dana muzeja i sl.).

Što se tiče broja virtualnih posjetitelja Muzeja, tijekom 2021. godine bilo je ukupno 11.928 virtualnih posjetitelja, dok je za Noć muzeja, naš virtualni program pogledalo 260 *online* posjetitelja.

TIP POSJETITELJA	STALNI POSTAV	POVREMENE IZLOŽBE	MUZEJSKE IZLOŽBE U DRUGIM SREDINAMA	IZDVOJENE ZBIRKE I LOKALITETI	UKUPNO STALNI POSTAV + IZLOŽBE	EDUKACIJSKI PROGRAMI	MANIFESTACIJE, OTVORENJA, PROMOCIJE, AKCIJE I DRUGI PROGRAMI (navesti koji)	NOĆ MUZEJA	MEĐUNARODNI DAN MUZEJA	UKUPNO	UKUPAN BROJ POSJETITELJA
ODRASLI (pojedinačni posjet)	1.466			56	1.522				4	4	1.526
KARTA S POPUSTOM POJEDINAČNI POSJET (djeca, mladi, umirovljenici,...)	742				742					0	742
GRUPE - odrasli (broj osoba)	256				256					0	256
GRUPE - predškolski uzrast (broj osoba)					0					0	0
GRUPE - osnovna škola (broj osoba)	362				362	152				152	514
GRUPE - srednja škola(broj osoba)					0					0	0
GRUPE - studenti (broj osoba)	12				12					0	12
OSOBE S POSEBNIM POTREBAMA (broj osoba)					0					0	0
OBITELJSKA ULAZNICA (broj osoba)					0					0	0
STRANI TURISTI (pojedinačno i grupno)	6.921				6.921				4	4	6.925
BESPLATAN ULAZ (od ukupnog broja)					744					0	744
UKUPNO:	9.759	0	0		9.815	152	0	0	8	160	9.975

15. FINANCIJE

15.1. Izvori financiranja (u %)

PROGRAM IZVOR	REDOVNA DJELATNOST		PROGRAMSKA DJELATNOST		
	<i>Opći troškovi poslovanja</i>	<i>Muzejski izložci</i>	<i>Izložbena djelatnost</i>	<i>Restauracija građe</i>	<i>Edukativne radionice</i>
Ministarstvo kulture Republike Hrvatske	/	0	31,37%	40%	0
Grad Pazin	77,36%	18,03%	24,84%	40%	0
Muzej grada Pazina	22,64%	0	17,65%	20%	33,33%
Županijski odjel za kulturu	/	0	26,14%	0	0
Donacije od neprofitnih organizacija (Turistička zajednica središnje Istre)	/	/	0	0	66,67%
Donacije od fizičkih osoba	0	81,97%	0	0	0

KLASA: 612-01/22-01/24
URBROJ: 2163-49/1-13-22-1

Izvještaj sastavio:
Ivan Smoljan, kustos